

לְאַתְקֻשְׂרָא הָאֵי עֲלָמָא בְּעֲלָמָא דְלַעֲיֻלָּא, לְמַהוּי כְּלָא חַד
 בְּרֻזָּא חֲדָא. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעֵר
 לְחַדְתוּתֵי עֲלָמָא, כְּדִין יִשְׁתַּכְּחוּן כְּלָהוּ עֲלָמִין בְּרֻזָּא חֲדָא,
 וַיִּקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכֻלָּא, וּכְדִין כְּתִיב, (זכריה ד)
 בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

פְּתַח רַבִּי יְהוּדָה אֲבַתְרִיָּה וְאָמַר, (תהלים כח) סוּד יְיָ לִירְאִיו
 וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם. הָאֵי קָרָא הָא אוּקְמוּהָ, אֲבַל סוּד
 יְיָ לִירְאִיו, הַהוּא רֻזָּא עֲלָאָה דְקַיִמָּא בְּגַנְיָזוּ, (דאיהו סתים
 רגגז) לָא קַיִמָּא אֱלָא לִירְאִיו, דְּאֵינּוּן דְּחֵלִין לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא תְּדִיר, וְאֵינּוּן אֲתַחְזוּן לְאֵינּוּן רְזִין עֲלָאִין,
 וְלַמַּהוּי אֵינּוּן רְזִין עֲלָאִין בְּגַנְיָזוּ וּבְסַתִּימוּ כְּדָקָא יְאוּת,
 בְּגִין דְּאֵינּוּן רְזִין עֲלָאִין. אֲבַל וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם, רֻזָּא
 דְּאֵיהוּ קַיִמָּא בְּבְרִית קַיִמָּא, לְהוֹדִיעֵם, בְּגִין דְּאֵיהוּ
 אֲתַר דְּקַיִמָּא לְגַלְאָה לְמַנְדַּע.

תּוּ סוּד יְיָ לִירְאִיו, דְּאֵינּוּן רְזִין דְּקַיִמָּן בְּדַחִילוּ, וְאֵינּוּן
 דְּחֵלִי חֲטָאָה דְּחֵלִין בְּהוּ, בְּאֵינּוּן רְזִין עֲלָאִין. אֲבַל
 וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם: לְמַנְדַּע וּלְפָרְשָׁא מְלִין, בְּגִין דְּאֵינּוּן
 מְלִין דְּקַיִמָּן לְפָרְשָׁא.

תָּא חֲזִי, בְּאַרְבַּעִין וּתְרִין אֲתוּוּן אֲתַגְלִיף עֲלָמָא,
 וְאַתְקַיִים. וּכְלָהוּ עֲטָרָא דְשִׁמָּא קְדִישָׁא. כַּד
 מְצַטְרָפִין, (בראשית ל' ע"ב) סִלְקִין בְּאַתּוּוּי לְעִילָא, וּנְחַתִּין

לְתַתָּא, מִתְעַטְרֵן עֵטְרִין, בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא, וְיַכִּיל
לְאַתְקִימָא.

וּלְבִתְרַ נְפִקוּ אַתּוּן וּבְרוּ עֲלָמָא לְעֵילָא וְתַתָּא. בְּעֲלָמָא
דִּיחֻוּדָא, וּבְעֲלָמָא דִּיפְרוּדָא, וְאַתְקֵרוּן הָרִי בְתֵרַ,
טוּרִי (בראשית ר"מ ע"ב) דִּיפְרוּדָא דְמִשְׁתַּקְיִין. כַּד סְטְרָא דִדְרוּם
שְׂאֲרֵי לְקַרְבָּא (דף רל"ד ע"ב) בְּהַדְיָה, וּכְדִין מִיָּא נְגִדִין,
וּבְחִילָא דָּא דְעֵילָא, נְגִיד, כֹּלָא הוּא בְּחִידוּ.
כַּד מַחְשְׁבָה, סָלִיק בְּרַעוּ דְחֻדוּה, מִטְמִירָא דְכָל טְמִירִין,
מִטִּי וּנְגִיד מְגֻיָּה חַד זִיְהָרָא, מִתְקַרְבִּין דָּא בְּדָא, וְהָא
אוּקְמוּהָ.

וְאִינּוֹן אַרְבַּעִין וְתַרִּין אַתּוּן, אִינּוֹן רִזָּא עֲלָאָה, וּבְאִינּוֹן
אַתְבְּרִי עֲלָמָא עֲלָאָה וְעֲלָמָא תַתָּאָה. וְאִינּוֹן
קִיּוּמָא וְרִזָּא דְכָל עֲלָמִין. וְעַל דְּאִיהוּ רִזָּא דְעֲלָמִין, כְּתִיב
סוּד יִי' לִירָאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם. דָּא רִזָּא, דְאַתּוּן
גְּלִיפִין, בְּגִלְפוּי בְּאַתְגְּלִיָּא.

כְּתִיב וְנָתַתְּ אֶל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת הָאוּרִים וְאֶת הַתּוֹמִים,
וְהָא אוּקְמוּהָ. אֶת הָאוּרִים: דְּנִהְרִין, רִזָּא
דְּאַסְפְּקִלְרִיא דְנִהְרָא, וְדָא אִיהוּ גְּלִיפּוּ דְאַתּוּן דְשָׂמָא
קְדִישָׁא, בְּרִזָּא דְאַרְבַּעִין וְתַרִּין, דְּבִהוּ אַתְבְּרוּן עֲלָמִין,
וְהוּוּ מְשַׁקְעִין בֵּיהּ. וְאֶת הַתּוֹמִים: רִזָּא דְאִינּוֹן אַתּוּן,
דְּכִלְיָן בְּאַתְרַ דְּאַסְפְּקִלְרִיא דְלָא נִהְרָא. וְאִיהִי (קל"ב ע"א)

אֲתַנְהֵגָא (ד"א אֲתַנְהֵרָא) **בְּע"ב אֲתוּוֹן גְּלִיפִין, דְּאִינּוֹן רְזָא**
דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא, וְכִלְהוּ אֲקֶרוּן אֹרִים וְתוּמִים.
תָּא חֲזִי, כִּד אִינּוֹן אֲתוּוֹן מְשַׁקְעָאן תַּמָּן, בְּהֵהוּא חֵילָא,
נְהָרִין אֲתוּוֹן אַחַרְנִין, בְּגִלְפּוּ דְּאִינּוֹן שְׁמַהֲן
דְּשִׁבְטִין, וְנְהָרִין אוּ אֲתַחֲשַׁכְּאן, וְכִלְא בְּהֵהוּא רְזָא
דְּאִינּוֹן אֲתוּוֹן דְּשִׁמָּהֲן קְדִישִׁין כְּדַקְאֲמָרֵן. וְאִינּוֹן אֲתוּוֹן
דְּשִׁמָּהֲן קְדִישִׁין, אִינּוֹן אֲתִיִּין עַל רְזָא דְּאֹרִיִּיתָא, וְכִלְהוּ
עַלְמִין אֲתוּוֹן (ס"א אֲתַבְּרוּן), בְּרְזָא דְּאֵלִין אֲתוּוֹן. אֵלִין שְׁמַהֲן
הוּוּ גְּנִיזִין מְשַׁקְעִין תַּמָּן, וְשִׁמָּהֲן דְּשִׁבְטִין הוּוּ בְּלִטִּין
אֲתוּוֹן דְּלֵהוֹן לְעֵילָא. וְעַל דָּא כִּלְא מְרֻזָּא דְּאִינּוֹן אֲתוּוֹן,
וְכִלְא אוּקִימְנָא.

וְהָא אֲתַמַּר בְּרְזָא דְּאֲתוּוֹן דְּאֹרִיִּיתָא. ב', דְּאֹרִיִּיתָא
שְׂרָאֵת בְּה, וְהָא אוּקְמוּהָ ב' בְּרָא וְדַאי בְּחֵילָא
עַלְאָה, בְּתַקִּיפּוּ דְּרְזָא דְּאִינּוֹן אֲתוּוֹן. ב' נּוּקְבָא, א'
דְּכוּרָא. כְּמָה דְּב' בְּרָא, הָכִי נְמִי א', אֲפִיק אֲתוּוֹן, כְּלָלָא
דְּעֶשְׂרִין וְתֵרִין אֲתוּוֹן.

ה', זְוִיגָא חֲדָא בְּשָׁמַיִם, לְמִיּהֵב לִיה חֲיִין, וְלֹא שְׂרָאָה
לִיה. ו', הָאָרֶץ, לְמִיּהֵב לָהּ מְזוּנָא, וְלֹא תִקְנָא לָהּ
סְפוּקָא דְּאֲתַחֲזִי לָהּ. וְרְזָא דָּא בְּרָאשִׁית וְגו', עַד הַשָּׁמַיִם
וְאֵת הָאָרֶץ. ו' וְאֵת, כְּלָלָא דְּעֶשְׂרִין וְתֵרִין אֲתוּוֹן, וּמִתְזִין
אֲרַעָא, וְאֲרַעָא כְּלִיל לֹון לְגִוּוּהָ כְּמָה דְּאֵת אֲמַר, (קְהַלֵּת א)

כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם, וְהֵינּוּ רִזָּא, וְאֵת הָאָרֶץ,
 דְּכַנִּישׁ לְכֹלָא בְּגוֹוָה, וְקַבִּילַת לֹון. הָאָרֶץ נִטְלַת ו',
 וְקַבִּילַת לֹון לְאַתְזָנָא.

וְרִזָּא דָא, מִשְׁכְּנָא לָא אֲתַקְן אֱלֹא עַל יְדֵא דְמֹשֶׁה, בְּגִין
 דְּמִתְהוּא סְטָרָא, אֲתַעַר דְּרָגָא אַחְרָא עֲלָאָה,
 לְקַיִימָא לֵיהּ, לְמַתְוֵי קִיּוּמָא דְכֹלָא. וְרִזָּא דָא, וַיְקַם מֹשֶׁה
 אֶת הַמִּשְׁכָּן, קִיּוּמָא דִּילֵיהּ הָוָה, בְּאַיְנוּן אֲתוּון דְּאַתְבְּרִיאוּ
 בְּהוּ שְׁמִיָא וְאַרְעָא.

וּבְגִין כְּהוּ, כָּל עֲבִידָאן דְּמִשְׁכְּנָא, הָוָה בְּצִלְאֵל עֲבִיד לֹון,
 בְּרִזָּא דְגִלּוּפָא (דְּצִרוּפָא) דְּאַתוּון, דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּן
 שְׁמִיָא וְאַרְעָא. וְעַל דָּא אֲקָרִי בְּצִלְאֵל, בְּגִין דְּהוּהוּ יַדַּע
 בְּצִלְאֵל, גִּלּוּפָא (צִרוּפָא) דְּאַתוּון, דְּאַתְבְּרִיאוּ בְּהוּ שְׁמִיָא
 וְאַרְעָא. וְאִי לָא דְּהוּהוּ יַדַּע לְהוּ בְּצִלְאֵל, לָא הָוָה יְכִיל
 לְמַעַבְד אִיהוּ אִינּוּן עֲבִידָאן דְּמִשְׁכְּנָא. מֵאִי טַעְמָא.
 אֱלֹא, כְּמָה דְּמִשְׁכְּנָא עֲלָאָה, לָא הָוָה וְלֹא אֲתַקִּינוּ כָּל
 עוּבְדוּי, אֱלֹא בְּהוּא רִזָּא דְּאַיְנוּן אֲתוּון, אוּף הָכָא
 מִשְׁכְּנָא דְּלַתְתָּא, לָא הָוָה וְלֹא אֲתַתְקֵן, אֱלֹא בְּרִזָּא
 דְּאַיְנוּן אֲתוּון.

בְּצִלְאֵל הָוָה מְצַרְף אִינּוּן אֲתוּון, וּבְרִזָּא דְּכָל צִרוּפָא
 וְצִרוּפָא הָוָה עֲבִיד אוּמְנוּתָא. וְכָל עֲבִידָא
 וְעֲבִידָא דְּמִשְׁכְּנָא, בְּכָל צִרוּפָא הָוָה עֲבִיד חַד אוּמְנוּ,

וְכָל מַה דְּאִתְחַזִּי לֵיהּ. וְכֵן בְּכָל עֵבִידָאן דְּמִשְׁכְּנָא, וְכָל
אֵינּוֹן שְׁיִיפִין וְתִקּוּנֵין דְּמִשְׁכְּנָא, כִּלְא הוּהּ בְּצִרוּפָא
דְּאִתּוּן דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא.

וְכֹד אַתָּא לְאַקְמָא לֵיהּ, לָא הוּהּ יְכִיל לְמִיקָם לֵיהּ. מֵאֵי
טַעמָא. בְּגִין דְּרַעוּתָא דְּסִלִּיק עַל אֵינּוֹן אִתּוּן, לָא
אִתְמַסֵּר אֶלָּא לְמֹשֶׁה בְּלַחֲדוּי, וְאִיהוּ הוּהּ יַדַּע הַהוּא
רַעוּתָא דְּסִלִּיק לְאֵינּוֹן אִתּוּן, וְעַל דָּא (דף רל"ה ע"א) אִתְקַם
מִשְׁכְּנָא עַל יְדֵיהּ, דְּכִתִּיב וַיִּקָּם מֹשֶׁה. וַיִּתֵּן מֹשֶׁה. וַיִּשָּׂם
מֹשֶׁה. וּבְצִלְאֵל לָא הוּהּ יַדַּע, וְלָא הוּהּ יְכִיל לְמִיקָם לֵיהּ.
פְּתַח רַבִּי יִצְחָק אֲבַתְרִיָּה וְאָמַר, (תהלים כא) יי' בְּעֶזְרִי יִשְׁמַח
מֶלֶךְ וּבִישׁוּעַתְךָ מַה יִּגְּיֵל מְאֹד תֵּאֲוֹת לְבוֹ וְגו',
חַיִּים שָׂאֵל מִמֶּךָ וְגו', שִׁירְתָּא דָּא לָא אָמַר לָהּ דְּוֹד, אֶלָּא
עַל תּוֹשְׁבַחְתָּא דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַדִּי
לָהּ בְּחִידוֹ דְּאוֹרֵייתָא, דְּאֶקְרִי עֵז, דְּכִתִּיב, (תהלים בט) יי' עֵז
לְעַמּוֹ יִתֵּן וְגו'. יִשְׁמַח מֶלֶךְ: דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ד"א דָּא
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל) דְּאִתְקַרֵּי מֶלֶךְ, דְּכִתִּיב, (דברים לג) וַיְהִי בִישְׁרוּן
מֶלֶךְ.

וּבִישׁוּעַתְךָ מַה יִּגְּיֵל מְאֹד, דָּא (רכ"ג ע"א) יִשׁוּעָה דִּימִינָא,
כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (תהלים ס) הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ
וְעַנְנִי. וְתוֹשַׁע לוֹ יְמִינוֹ. מַה (דְּבַר אַחֲר) יִגְּיֵל מְאֹד, י' יִתִּירָה,
וְדָא אִיהוּ רְזָא דְּבְרִית קְיָימָא קְדִישָׁא, דְּאִיהוּ חֲדוּהּ דְּכִלְא
(דִּילָהּ), וְכִלְא עַל הַאי מֶלֶךְ אִתְמַר.

חַיִּים שָׁאֵל מִמֶּךָ נִתַּתְּ לּוֹ אֲרֶךְ יָמִים עוֹלָם וְעַד. מֵהֶכָּא
 אוֹלִיפְנָא, דְּדוֹד מִלְכָּא לָא הוּוּ לִיּה חַיִּים כְּלָל, בַּר
 דְּאָדָם קְדַמָּאָה יְהֵב לִיּה מְדִילִיּה. וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְּדוֹד
 דְּמִלְכָּא אֲתִיקָיִים שְׁבַעִין שָׁנִין. וְאִינוּן ע' שָׁנִין יְהֵב לִיּה
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְאִינוּן שָׁנִין דְּאָדָם קְדַמָּאָה, וּבְהוּ
 אֲתִיקָיִים, וְאֲתִיְהִיב לִיּה אוֹרִיכוּ דְיוֹמִין בְּהָאֵי עֲלִמָּא,
 וּבְעֲלִמָּא דְּאֲתִי, וְעַל דָּא חַיִּים שָׁאֵל מִמֶּךָ נִתַּתְּ לּוֹ.

גְּדוּל כְּבוֹדוֹ, בְּגִין דְּאִיהוּ גְּדוּל, דְּכְתִיב, (תהלים קמז) גְּדוּל
 אֲדוֹנֵנוּ וְרַב כַּח. וְדָאֵי אֲקָרִי גְּדוּל, וְרוּזָא דָּא,
 (בראשית א) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת הַגְּדוֹלִים,
 גְּדוֹלִים הֵווּ וְדָאֵי. וְעַם כָּל דָּא, אִיהוּ אֲקָרִי גְּדוּל, כְּמָה
 דְּאֲתַמַּר גְּדוּל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כַּח. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא
 אֲקָרִי גְּדוּל, אֲלָא בְּהָאֵי, דְּכְתִיב, (תהלים מז) גְּדוּל יְיָ
 וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קְדָשׁוֹ. בְּמָה אִיהוּ גְּדוּל,
 (ויקרא ה' ע"א) בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הֵר קְדָשׁוֹ.

(תהלים כא) כִּי תִשְׁתַּחֲוּ בְּרֻכּוֹת לְעַד. כִּי תִשְׁתַּחֲוּ בְּרֻכּוֹת,
 בְּגִין דְּהָאֵי אִיהוּ בְּרֻכְתָּא דְּכָל עֲלִמָּא, וְכָל בְּרֻכְאֵן
 דְּכָל עֲלִמָּא מֵהֶכָּא נִפְקִי, וְדָא אִיהוּ בְּרֻכְתָּא. וְרוּזָא דָּא,
 (בראשית יב) וְהָיָה בְּרֻכְתָּא. דְּהָא הֶכָּא שְׁרִיאֵן כָּל בְּרֻכְאֵן
 דְּלַעֲיָלָא, וּמֵהֶכָּא נִפְקִי לְכָל עֲלִמָּא, וְעַל דָּא אֲקָרִי בְּרֻכְתָּא.
 תַּחְדָּהוּ בְּשִׁמְחָה, כְּתִיב הֶכָּא תַּחְדָּהוּ בְּשִׁמְחָה, וְכְתִיב

הָתָם (שמות יח) וַיַּחַד יִתְרוֹ, בְּגִין דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַקְמָא לָהּ לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל מֵעַפְרָא, וְלֹאֲתַקְפָּא בָּהּ בְּרוּזָא
 דִּימִינָא, וְלִחְדַתוּתֵי לָהּ חֲדַתוּתָא דְּסִיְהָרָא בְּשִׁמְשָׁא.
 כְּתִיב תַּחֲדֵהוּ בְּשִׁמְחָה אֶת פָּנָיֶךָ, אֶת פָּנָיֶךָ, לְמַהוּי קַמְפָּךְ,
 וְלְמַהוּי בְּחִידוֹ לְקַבֵּל אֲנַפְךָ, בַּהֲהוּא שְׁלִימוֹ
 דְּתַשְׁתְּלִים בַּהֲהוּא זְמַנָּא. דְּהָא בּוּזְמַנָּא דְּאֲתַחְרַב בִּי
 מִקְדְּשָׁא, אֲתַרְקִינַת מְכַל מַה דְּאֲתַמְלִיֵּיא. כִּמְה דְּאֲתַתְּ אֲמַר
 (ירמיה טו) אִמְלִלָּהּ יוֹלְדַת הַשִּׁבְעָה. וְכַתִּיב (יחזקאל כו) אִמְלִלָּהּ

הַחֲרָבָה. (באן חסר)

תָּא חֲזִי, בַּהֲהוּא זְמַנָּא דְּאוּקִים מִשָּׁה יַת מִשְׁכָּנָא, אֲסַתְּכַל
 בְּכַל אֵינּוֹן עֵבִידָאן, דְּהוּוּ פְּדָקָא יְאוּת, וְכַדִּין אוּקִים
 לִיָּהּ. וְכַל אֵינּוֹן עֵבִידָאן דְּהוּוּ בִּיָּהּ בְּמִשְׁכָּנָא, כָּל חַד וְחַד
 אֵיִתִּיאוּ לִיָּהּ לְמִשָּׁה. וְרוּזָא דָּא (תהלים מד) בְּתוֹלוֹת אַחֲרֵיהָ
 רְעוּתֵיהָ מוּבְאוֹת לָךְ. מוּבְאוֹת לָךְ דְּכַתִּיב. (שמות לט) וַיָּבִיאוּ
 אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מִשָּׁה.

תּוֹסַפְתָּא

השלמה מההשמטות (סימן ה)

פְּקוּדָא לְאַקְרַבָּא קְרַבְנָא דְּאִיְהוּ חֲדַתוּתָא דְּסִיְהָרָא בְּכַל
 יְרַחָא וְיְרַחָא, וּבְחֲדַתוּתֵי דִּילָהּ לְמִקְרַב חֲבִיבוּתָא
 עִילָא וְתַתָּא, וְלֹאֲעַבְרָא זוּהֵמָא מִבֵּי מִקְדְּשָׁא וְקְרַבְנָא

דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ סָלִיק לְעֵילָא. בְּגִין לְאַמְשָׁכָא נְהִירוֹ דְּאַנְפִּין
 מִמְּקוֹרָא דְלְעֵילָא, לְתַתָּא. דְּדָא אִיצְטְרִיךְ בְּגִין מִיעוּטָא
 וְזַעִירוֹ דְּסִיְהָרָא, וְהָהוּא שְׁעִיר דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אַעְבָּר זוּהֶמָּא
 וְסָלִיק לִיהַ דְּלָא חָפִי לְסִיְהָרָא. וְכֹדִין אֲנַגִּיד נְגִידֵן לְגַבְהַ
 מִעֵילָא לְתַתָּא וְאֲתַנְהָרַת סִיְהָרָא פְּדָקָא יְאוּת. בְּגִין
 דְּשְׁעִיר מִפְּנֵי זוּהֶמָּא תְּדִיר מִמְּקֹדְשָׁא, וְגַרְם לְאַמְשָׁכָא
 נְהִירוֹ מִעֵילָא לְתַתָּא. וְקַרְבָּנָא דָּא סָלִיק לְעֵילָא. וּבְגִין
 כֶּךָ פְּתִיב בּוֹ (בִּיהַ) (בַּמְדַּבֵּר כ"ט) חֲטָאת לַה'. בְּגִין הָהוּא זוּהֶמָּא
 דְּחָפִי לְסִיְהָרָא, וְאִיהוּ רוּזָא דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית ד') לַפֶּתַח חֲטָאת
 רוּבִין.

וְאִי תִימָא אֲמַאי פְּתִיב חֲטָאת לִי, אֵלֶּא וְדָאי הָהוּא
 שְׁעִיר מְעַבְרָא הָהוּא חֲטָאת, וְגַרְם לְאַמְשָׁכָא נְהִירוֹ
 מִעֵילָא. וְדָא אִיהוּ וְשְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֲטָאת, לְאַעְבְּרָא
 לִיהַ מִן מְקֹדְשָׁא. לִי, לְאַמְשָׁכָא נְהִירוֹ מִעֵילָא. דְּכַד
 חֲטָאת אֲתַעְבֵּר, הָהוּא נְהִירוֹ וְחֲדוּה נְחִית מִעֵילָא לְתַתָּא.
 וְעַל דָּא סָלִיק קְרָבָנָא דָּא לְעֵילָא וְקַרְבָּנָא דָּא אֶקְרִי
 כַּפָּרָה, לְפִנְאָה מְקֹדְשָׁא וְלְאַעְבְּרָא זוּהֶמָּא: (עַד כַּאן מִזַּהֲשִׁמְטוֹת)
 אֲמַאי וַיְבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן. בְּגִין דְּהָא בְּהֵיא שְׁעֵתָא,
 הָוָה זְוִיגָא דְּמִשָּׁה לְאַזְדוּוּגָא, וְעַל דָּא וַיְבִיאוּ אֶת
 הַמִּשְׁכָּן אֶל מִשָּׁה, כְּמָה דְּאִיִּיתִי כְּלָה לְבִי חֲתָן. בְּגִין דְּהָא
 בְּקַדְמִיתָא אֶצְטְרִיךְ לְאַעְלָא לְכֻלָּה לְגַבִּי חֲתָן, כְּמָה דְּאִתְ

אָמַר (דברים כב) אֶת בְּתִי נָתַתִּי לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה. וּלְבַת־
אִיהוּ (רל"ח ע"א) יִיְתִי לְגַבְיָהּ, דְּכָתִיב וַיָּבֵא אֶלֶיָּהּ. וְכָתִיב (במדבר
יז) וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל אֱהֱלֵי הָעֵדוּת.

וְהָכֵא מַה פְּתִיב, וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל אֱהֱלֵי מוֹעֵד פִּי
שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן וְגו'. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּהוֹת אִיהִי
מִתְתַּקְנָא, כְּהֵא אֶתְתָּא דְאֶתְתַּקְנָת וְאֶתְקַשְׁטָת לְגַבֵּי
בְעֵלָהּ, וּבְהֵיא שַׁעְתָּא דְאִיהִי קָא מִתְקַשְׁטָת, לָא אֶתְחַזִּי
לְבַעֲלָהּ לְאֶעְלָא לְגַבְיָהּ. וְעַל דָּא וְלֹא יִכַּל מֹשֶׁה לְבֹא אֶל
אֱהֱלֵי מוֹעֵד פִּי שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן בְּגִין כִּף וַיָּבִיאוּ אֶת
הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה. עוֹד מַה פְּתִיב וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת כָּל
הַמְּלָאכָה וְגו'. (רל"א ע"א)

(דף רל"ה ע"ב)

תָּא חֲזִי, בְּכָל עֵבִידָן דְּמִשְׁכְּנָא, בְּכֻלְהוּ הוּה גְּוֹנָא
דְּתַכְלָא. בְּגִין דְּתַכְלָא אִיהוּ גְּוֹנָא לְאֶתְעֻטְרָא בְּרֻזָּא
דְּכָל גְּוֹנִין. מַה פְּתִיב וַיַּעֲשׂוּ אֶת צִיץ נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ וְגו',
וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת וְגו', וְהָא אוּקְמוּהָ, בְּרֻזָּא
דְּכָתִיב, (שמות כח) וַעֲשִׂיתָ צִיץ זָהָב טָהוֹר וּפְתִיחַתָּ עָלָיו
פְּתוּחֵי חוֹתָם קֹדֶשׁ לָהּ. וַיְכַתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי חוֹתָם
קֹדֶשׁ לָהּ.

תּוֹסַפּוֹת

בְּרִזִּין עֵילָאִין. טְסִקוּרֵי קְמִיטִין שְׂכִיחִין אֵלִין סְלָקִין
 וְנַחְתִּין וְאֵלִין קְיִימִין בְּקִיּוּמֵיהוּ גִלְגָּלִין דְּסַחְרָאן
 הוּוּ קְיִימָן מִתְּהוּא זְמָנָא דְעַפְרָא אֲתַכְנִישׁ. אֵינּוֹן גִּלְגָּלִין
 סַחְרִין עֲלָמָא בְּסַחְרָנוּתָא.

סַחְרָנוּתָא דְסַחְרִין מְדַבְרִין, טִיפְסָרָא דְקוּלְטָא בְּגוּוּיֵיהוּ.
 חַד גִּלְגָּלָא אֵית בְּגוּוּיֵיהוּ, הֵאִי גִלְגָּלָא סַחְרָא
 וְלֹא סַחְרָא. קְיִימָא בְּתַרִּיסָר אֲלִפֵּי עָלְמִין. בֵּינֵייהוּ שְׂכִיחַ,
 סְלִיק וְנָטִיל בְּגוּוּיֵיהוּ.

תַּחֲתֵיהּ הֵהוּא גִלְגָּלָא, קְיִימָא חַד עַמּוּדָא דְנַעֲיִן עַד
 תְּהוּמָא רַבָּא. בֵּיהּ, מִתְּגִלְגָּלָאן אֲבַנִּין גּוּ תְּהוּמֵי,
 אֵינּוֹן סְלָקִין וְנַחְתִּין. הֵהוּא עַמּוּדָא קָאִים עָלֵיהוּ, נָטִיל
 וְלֹא נָטִיל, נַעֲיִן מֵעֵילָא לְתַתָּא, סַחְרָאן מָאתָן וְעֵשְׂרִין
 גִּלְגָּלִין אַחְרָנִין, סַחְרָנִיהּ דֵּהֵהוּא עַמּוּדָא.

הֵהוּא גִלְגָּלָא אַחְרָא דְעֵלִיָּהּ, דְקָאִים בְּתַרִּיסָר אֲלִפֵּי
 עֲלָמָא, אֵיהוּ סַחְרָא גּוּ מְשַׁכְנָא, סַחְרָא וְלֹא
 סַחְרָא. הֵהוּא מְשַׁכְנָא קָאִים עַל תְּרִיסָר אֲלִפֵּי עָלְמִין, בֵּיהּ
 קְיִימָא הֵהוּא פְּרוּזָא, דְקָרִי אֲסַתְּמָרוּ (ר"כ ע"ב) מְגִלְגָּלָא
 דְּסַחְרָא.

מֵאֵן דְּאֵיהוּ מְאָרִי דְעֵינִין בְּסַכְלָתָנוּ, יַנְדַּע וַיִּסְתַּפֵּל
 בְּחַכְמָתָא דְמְאָרִיָּהּ, וַיַּנְדַּע דְּאֵינּוֹן מְלִין עֲלָאִין,

דְּמִפְתָּחַן דְּמֵאֲרִיָּה קִיִּימָן תַּמָּן, דִּי אֵינּוֹן טְמִירָאן גּוּ
 מִשְׁכְּנָא קִדִּישָׁא. זַכָּאִין אֵינּוֹן בְּהֵאִי עֲלָמָא, וְזַכָּאִין אֵינּוֹן
 בְּעֲלָמָא דְאַתִּי, עֲלֵיִיהוּ פְּתִיב (תהלים פד) אֲשֶׁרִי אָדָם עוֹז לוֹ
 בְּךָ מִסְּלוֹת בְּלִבָּבָם. (תהלים סד) אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתִקְרַב יִשְׁכּוֹן
 חֲצִירִיךָ נִשְׁבְּעָה בְּטוֹב בֵּיתְךָ קְדוֹשׁ הֵיכְלְךָ. (ע"כ תוספתא)

בְּרִזָּא דְּמִשְׁכְּנָא קִיִּימָן רִזִּין עֲלָאִין, בְּרִזָּא דְּשִׁמָּא קִדִּישָׁא
 (עלֵאָה) אֲדַנְיָ, הֵאִי אֵיְהוּ רִזָּא דְּמִשְׁכְּנָא, פְּגִוּנָא
 רִזָּא עֲלָאָה, רִזָּא דְּאֲרוּנָא, פְּמָה דְּכְתִיב, (יהושע ג) תִּנְהַ אֲרוֹן
 הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, דָּא הוּא רִזָּא
 קִדִּישָׁא דְּשִׁמָּא דְּאֶלֶּף ה' דְּלִ"ת נִוִּין יו"ד. וְדָא הוּא פְּגִוּנָא
 דְּרִזָּא דְּשִׁמָּא קִדִּישָׁא עֲלָאָה יְדוּ"ד. וְאַתּוּן אֲלִין פְּגִוּנָא
 דְּאֲלִין.

א' אֵיְהִי י', רִזָּא דִּיּוּ"ד (נ"א דָא) פְּגִוּנָא דָא א', וְהָא
 אוּקְמוּהָ. ד', אֵיְהוּ רִזָּא ה', וְדָא פְּגִוּנָא דְּדָא, וְכִלָּא
 פְּגִוּנָא וְרִזָּא חֲדָא. (ויקרא קנ"ה ע"א) נ', אֵיְהִי רִזָּא דְּאֵת ו',
 וְאָף עַל גַּב דְּדָא דְּכֵר, וְדָא (ק"פ ע"ב) נִוְקָבָא. אֲבַל דָּא
 אֲתַפְּלִיל בְּדָא, וְהָא אוּקְמוּהָ ו' ו' (קפ"ג ע"ב) אֵיְהוּ
 בְּאַמְצַעִיתָא, בְּגִין דְּאֵיְהוּ כִלָּלָא חֲדָא. ה' אֵיְהוּ רִזָּא דְּאֵת
 י' (נ"א י' אֵיְהִי רִזָּא דְּאֵת ה'), בְּגִין דְּהִכָּא (נ"א דה'), דָּא אֵיְהִי חֲכָמָה
 וְעִירָא, דְּאֶקְרִי חֲכָמַת שְׁלָמָה.

וְאַתְּפְּלִילוּ אֲתוּן אֲלִין בְּאֲלִין, וְכִלָּא אֵיְהִי רִזָּא חֲדָא,

כְּלִילֵן אֵלִין בְּאֵלִין, וְכֹלָא חַד, וְכֹלָא אִיהוּ רְזָא חַדָּא,
 בְּאַתּוּן קְדִישִׁין. וְעַל דָּא מִשְׁכְּנָא דְלַתְתָּא בְּאַרְעָא,
 קִימָא בְּרְזָא דְמִשְׁכְּנָא עֲלָאָה, וְהָהוּא מִשְׁכְּנָא עֲלָאָה,
 קִימָא בְּרְזָא דְמִשְׁכְּנָא אַחְרָא עֲלָאָה עַל כֹּלָא. וְכֹלָא
 אִיהוּ כְּלִיל דָּא בְּדָא לְמַהוּי חַד, וְעַל דָּא כְּתִיב, וְהִיא
 הַמִּשְׁכָּן אֶחָד.

כְּתִיב (במדבר כד) רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמִלְק וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי אוֹבֵד.
 תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא דְאַתְקַם מִשְׁכְּנָא, דְאַקִּים לִיה
 מִשָּׁה, כְּמָה דְאַתְמַר, דְּכְתִיב וַיִּקֶּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן,
 דְלָא הָוָה יְכִיל לְמִיקָם, עַד דְּאוּקִים לִיה אִיהוּ.
 לְמִטְרוֹנִיתָא, דְּלִית רְשׁוֹ לְבַר נָשׁ אַחְרָא לְמִיקָם לָהּ אֱלָא
 בְּעֻלָּה. אוּף הָכִי, כֹּל אֵינּוֹן אוּמְנִין, כְּלָהּ אֲתִי לְאַקְמָא
 מִשְׁכְּנָא, וְלָא יְכִיל לְמִיקָם עַל יְדִיָּהּ, עַד דְּאַתָּא מִשָּׁה,
 וְאוּקִים לִיה, בְּגִין דְּאִיהוּ (בראשית נ"א ע"ב) מְאַרִיָּה דְּבֵיתָא.
 כִּיּוֹן דְּאַקִּים מִשָּׁה יֵת מִשְׁכְּנָא לְתַתָּא, אַתְקַם מִשְׁכְּנָא
 אַחְרָא לְעִילָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּכְתִיב הוּקַם, וְלָא
 פְּרִישׁ עַל יְדָא דְּמָאן, דְּלָא אַתְקַם אֱלָא מְרֻזָּא
 דְּעֻלְמָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ סְתִים וְגִנִּית, עַל יְדָא דְּרֻזָּא
 דְּמִשָּׁה, בְּגִין לְאַתְתְּקִנָּא בְּהַדְּיָה.

מָה כְּתִיב לְעִילָא, וַיָּבֹאוּ כָּל הַחֲכָמִים הָעוֹשִׂים
 אֶת כָּל מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ וְגו', מֵאֵן אֵינּוֹן חֲכָמִים

הָעוֹשִׁים. אֵלֶיךָ אֵינֹן יִמְיָנָא וּשְׂמָאלָא, וְכָל שְׂאָר סְטָרִין,
 דְּאֵינֹן אֹרְחִין וּשְׁבִילִין לְאַעְלָא גּוּ יַמָּא, וְלְמַלְיָא לֵיהּ,
 וְאֵינֹן עֲבָדוּ מִשְׁכְּנָא לְעֵילָא, וְאִתְקִינֹו לֵיהּ.

כְּגֻוּנָא דָּא לְתַתָּא, וְעֵשָׂה בְּצִלְאֵל וְאַהֲלִיאָב, דָּא בְּסֵטֶר
 יִמְיָנָא, וְדָא בְּסֵטֶר שְׂמָאלָא, (ר"ב ע"ב) בְּצִלְאֵל
 לְיִמְיָנָא, וְאַהֲלִיאָב לְשְׂמָאלָא, דָּא מִיְהוּדָה, וְדָא מִדָּן,
 וְלִבְתָּר וְכָל אִישׁ חָכֵם לֵב, וַיִּבְאוּ כָּל הַחֲכָמִים הָעוֹשִׁים,
 וְהָא אֹקִימָנָא, וְכָלָא כְּגֻוּנָא דְלְעֵילָא.

בְּהֵוָא יוֹמָא דְאַתְקֵם מִשְׁכְּנָא, אִתְבְּטַל מוֹתָא מֵעֲלָמָא.
 אִתְבְּטַל לָא תִימָא, אֶלָּא אִסְתַּלַּק מֵעֲלָמָא, דְלָא
 יִכִּיל לְשִׁלְטָאָה. כְּמָה דְאֹקִימָנָא. בְּגִין דְלָא יִתְבְּטַל יִצְר
 הָרַע מֵעֲלָמָא, עַד דְיִיתִי מִלְכָּא מְשִׁיחָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא יְחֵדֵי בְּעוּבְדוּי וּכְדִין (ישעיה ב"ד) בְּלַע הַמּוֹת לְנִצָּח. כִּד
 אִתְקֵם מִשְׁכְּנָא עַל יְדֵי דְמֹשֶׁה, כְּדִין אִתְפְּרִשְׁת חֵילָא
 דְיִצְר הָרַע, וְאִתְכַפִּיא, וְלָא הוּוּ יִכִּיל לְשִׁלְטָאָה. בְּהֵוָא
 שְׁעֵתָא, אִתְפְּרִשׁ סְמָא"ל, תְּקִיפָא רּוּגְזָא דְשְׂמָאלָא, מֵעַל
 תּוּקְפָא דְחוּיָא בִישָׂא, וְלָא יִכִּיל לְשִׁלְטָא עַל עֲלָמָא, וְלָא
 יִכִּיל לְאַתְחַבְּרָא בֵּיהּ בְּבַר נָשׁ, וְלְמִסְטֵי לֵיהּ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כִּד עֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל יַת עֲגָלָא, מֵה כְּתִיב
 (שמות לג) וּמֹשֶׁה (בראשית נ"ב ע"ב) יָקַח אֶת הָאֹהֶל וְנָטָה לוֹ
 מִחוּץ לַמַּחֲנֶה. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְחָמָא יִצְר הָרַע דְהוּוּ

אֲזִיל בִּינִיּוֹהוּ. אָמַר מֹשֶׁה, סֹטְרָא דְקְדוּשָׁה לָא תִּשְׂרִי בְּגוּ
 סֹטְרָא דְמִסְאֲבָא. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כָּל זְמַנָּא דְסֹטְרָא
 דְקְדוּשָׁה שְׁלֵטָא, סֹטְרָא מִסְאֲבָא לָא יִכִּיל לְשִׁלְטָאָה,
 וְאִתְכַּפִּיָּא קַמִּיהָ. וְעַל דָּא תַּנְיִנן, כָּל זְמַנָּא דִירוּשְׁלָם
 תַּהֵי מְלָאָה, צוּר חֵיִיבָא יְהֵא חֲרַבָּה.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית סד) וּתְאֹמַר אֶל הָעֶבֶד מִי הָאִישׁ הַלְזֹה
 הַהוּלֵךְ בַּשָּׂדֶה לְקַרְאֵתֵינוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד וְגו'. מַה
 כְּתִיב לְעֵילָא, וְתִשָּׂא רַבָּקָה אֶת עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת יִצְחָק
 וַתְּפֹל מֵעַל הַגָּמֶל. הָאִי קָרָא אֲמַאי אֲצִטְרִיךְ לְמַכְתָּב
 בְּאוּרֵייתָא. וְתוּ, וְכִי בְּגִין דְחֻמָּתַת שְׁפִירוּ דִּי־יִצְחָק (מאי טעמא)
 אִתְרַכִּינַת מִגְּמֵלָא.

אֵלָא, הָאִי קָרָא רְזָא אִיהוּ. תָּא חֲזִי, (וּתֵרָא אֶת יִצְחָק מִנָּא יִדְעָא
 דְאִיהוּ יִצְחָק, אֵלָא וּתֵרָא אֶת יִצְחָק חֻמָּתַת בְּהֵיִא שְׁעָתָא מַה דְלָא יִדְעַת) (ס"א
 בְּשַׁעְתָּא דְמִטָּאת רַבָּקָה לְגַבֵּי דִי־יִצְחָק, שְׁעָתָא דְצִלוּתָא דְמִנְחָה הוּת, וּבְהֵיִוָּא זְמַנָּא דִּינָא אֲתַעַר
 בְּעֵלְמָא), וְחֻמָּתַת לִיָּה בְּרוּגְזָא דְדִינָא קְשִׁיָּא, וְחֻמָּתַת דְהָא
 סִיּוּם דְרוּגְזָא קְשִׁיָּא אִיהוּ גְּמֵל לְתַתָּא, וְדָא אִיהוּ רְזָא
 דְמוּתָא, וּבְגִין כֶּךָ אִתְרַכִּינַת וְאֲשְׁמִיטַת גְּרָמָה מִהֵהוּא
 גְּמֵל. דְהָא כֶּד אֲסִתְּכַל דִּינָא קְשִׁיָּא, הֵהוּא גְּמֵל אִתְתַּקֵּף.
 וּבְגִין כֶּךָ אֲשְׁמִיטַת גְּרָמָה מִינָּה, וְלָא יִתְבַת תַּמְן. (ס"א רְזָא
 דְמוּתָא וְכֶד הָאִי דִינָא קְשִׁיָּא אֲתַעַר הֵהוּא גְּמֵל אִתְתַּקֵּף וּבְגִין כֶּךָ אִתְרַכִּינַת וְאֲשְׁמִיטַת גְּרָמָה

(מִתְחֵוָּא גְּמֵל)

תָּא חֲזִי, הָאִי גַמְלָא, הֵיִינוּ רְזָא דְכְּתִיב, (משלי יט) וְגַמְוּלוֹ
 יִשְׁלָם לוֹ, דָּא גַמְוּל דְּאִינוּן חֲיִיבִיא, דְּכְּתִיב, (ישעיה
 א) אוֹי לְרָשָׁע רָע כִּי גַמְוּל יִדְּיו יַעֲשֶׂה לוֹ. וְהָאִי אִיהוּ גַמְלָא,
 דְּקִיָּמָא לְאֶכְלָא כְּלָא, וְלִשְׂיֻצָּאָה כְּלָא. וְהָאִי אִיהוּ זְמִין
 תְּדִיר לְקַבֵּל (ב"א לְקַטְלָא ב"א לְחַבְלָא) בְּנֵי נִשְׂא. וּבְגִין כֶּךָ (רמ"ח ע"ב
 אמור ק"ו ע"ב) הָאִי מֵאן דְּחָמֵי בְּחַלְמִיָּה גַמְלָא, אַחֲמִיּוּ לִיָּה מוֹתָא
 דְּאֶתְגַּזְרַת עָלֶיהָ, וְאֶשְׁתַּזִּיב מִנֶּיהָ.

תָּא חֲזִי, הָאִי סְטָרָא דְּמִסְאָבָא אַקְרִי חָכִי, דְּגָרִים מִיתָא
 לְכָל עַלְמָא, וְהָאִי הוּוּ דְּאֶסְטִי לְאָדָם וְלְאֶתְתִיָּה,
 וְהוּוּא דְּרַכִּיב עָלֶיהָ אִיהוּ סְמָא"ל, וְאִיהוּ אַתָּא לְמַטְעֵי
 עַלְמָא, וְגָרָם מוֹתָא לְכָלָא. וּבְגִין כֶּךָ אַתָּא וְשָׁלִיט עַל
 כְּלָא. אָדָם אִיהוּ אַמְשִׁיף לִיָּה לְגַבִּיָּה, וְכִיּוֹן דְּאִיהוּ
 אַמְשִׁיף לִיָּה לְגַבִּיָּה, כְּדִין אִיהוּ אַתְּמִשְׁךְ אַבְתְּרִיָּהוּ, עַד
 דְּאֶסְטִי לוֹן. וּבְגִין כֶּךָ אַמְר שְׁלֹמֹה, (משלי ה) וְאַל תִּקְרַב אֶל
 פֶּתַח בַּיְתָהּ, דְּכָל מֵאן דְּאֶתְקַרִּיב לְבֵיתָהּ, כְּדִין אִיהִי
 נִפְקַת וּמִתְקַשְׁרַת וְאֶתְמִשְׁכַת אַבְתְּרִיָּה.

וְעַל דָּא רַבְקָה, כִּד חֲמָאָת דְּהוּוּ לִיָּה לְאֶתְדַבְּקָא בְּסְטָרָא
 דְּדִינָא קְשִׁיא. כִּיּוֹן דְּחֲמָאָת לִיָּה לְיֻצְחָק בְּרִזָּא
 דְּדִינָא קְשִׁיא, וְחֲמָאָת דְּמַהְהוּא סְטָרָא נִפְקַ דִּינָא אַחְרָא
 תְּקִיפָא, מִזוּהָמָא דְּדַהָבָא, כִּד חֲמָאָת הָאִי, מִיַּד וְתַפּוּל
 מֵעַל הַגַּמְלָא, בְּגִין לְאֶתְרַפּוּיֵי מִן דִּינָא מַהְהוּא זוּהָמָא.

כְּתִיב (ישעיה סו) קוֹל יְיָ מִשָּׁלֹם גְּמוּל לְאוֹיְבָיו, מִהֵהוּא
זוֹהֵמָא.

תָּא חֲזִי (דף רל"ז ע"ב) כִּד עֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל הֵהוּא עוֹבְדָא, וְגָרְמוּ
לְהֵהוּא חוֹבָא, מֵאִי טַעְמָא עֵגְלָא, וְלֹא סִטְרָא אַחֲרָא.
וְאִי תִימָא, דְּאִינּוֹן בְּרִירוֹ עֵגְלָא, לָאוּ הָכִי. אֲלֵא אִינּוֹן
אֲמָרוּ, (שמות לב) קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ,
וְאֶהְרֵן רְעוּתִיהָ הוּהָ לְאֶעֱכָבָא לֹוֹן.

אֲלֵא וְדֵאִי עֲבִידְתָּא אַתְעֲבִיד כִּדְקָא חֲזִי, דְּהָא מִסִּטְרָא
דְּדִהָבָא, נִפְקָא סוּסְפִיתָא, כִּד אַתְבְּרִיר דְּהָבָא,
וּמִתְמָן מִתְפְּשִׁטִי כָּל אִינּוֹן סִטְרֵי שְׂמָאלָא, דְּאִינּוֹן הִתּוּכָא
דְּהֵהוּא (כ"ד ע"ב) סוּסְפִיתָא דְּדִהָבָא, וּמִתְפְּרָשָׁן לְכַמְהָ
סִטְרִין. וְכָל אִינּוֹן דְּאִית לֹוֹן חִיזוּ סוּמְקָא, גִּוּוֹן דְּדִהָבָא
קִימָא בְּטוּרֵי, כִּד שְׂמֵשָׂא בְּתוּקְפִיהָ, בְּגִין דְּתוּקְפָא
דְּשְׂמֵשָׂא אַחֲזִי דְּהָבָא, וְאוּלִיד לִיהָ בְּאַרְעָא. וְהֵהוּא
דְּמִמְנָא בְּהֵהוּא תוּקְפָא דְּשְׂמֵשָׂא, חִיזוּ דִילִיָּה כְּעֵגְלָא,
וְאֲקָרִי (תהלים צא) קָטֹב יִשׁוּד צְהָרִים, וְדֵא נִפְקָא מִגּוֹ עֵגְלָא
הִתּוּכָא סוּמְקָא דְּדִהָבָא, וְכָל הָנִי אַתְיִין מִהֵהוּא סִטְרָא
סוּמְקָא, רוּחַ מְסֹאֲבָא, דְּכָל אִינּוֹן דְּמִתְפְּרָשִׁי מְרוּחַ
מְסֹאֲבָא מִתְפְּשִׁטִי בְּעֵלְמָא.

וְהֵאִי רוּחַ מְסֹאֲבָא, אִיהוּ חוּיָא בִישָׂא. (ויחי רכ"ה ע"א) וְאִית
מֵאן דְּרָכִיב עֲלִיָּה, וְאִינּוֹן דְּכַר וְנוּקְבָא. וְאֲקָרוּן

אֱלֹהֵי, דְּאִינּוֹן מִזְדַּמְנִין בְּעֵלְמָא, בְּכָל אִינּוֹן סְטָרִין דְּלֵהוֹן.
 וְרוּחַ קוּדְשָׁא אֶקְרִי זֹאת, דְּאִיְהִי רְזָא דְּבְרִית, רְשִׁימָא
 קַדִּישָׁא דְּאִשְׁתַּכַּח תְּדִיר עִמִּיהָ דְּבַר נָשׁ. וְכֵן (ישעיה כד) זֶה
 יִי', (שמות טו) זֶה אֱלֹהֵי, אֲבָל אֵלִין אֶקְרוּן אֱלֹהֵי, וְעַל דָּא
 כְּתִיב, אֱלֹהֵי אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כֶּף פְּתִיב, (ישעיה מט) גַּם
 (רכ"א ע"א) אֱלֹהֵי תִשְׁכַּחנָה. וְאֲנֹכִי רְזָא דְּזֹאת, לֹא אֶשְׁכַּחְךָ.
 וּכְתִיב (איכה א) עַל אֱלֹהֵי אֲנִי בּוֹכֶיָה, דְּהָהוּא חוּבָה גָרִים
 לְמַבְכֵי לֹון פְּמָה בְּכִיָּין.

דְּבַר אַחַר עַל אֱלֹהֵי אֲנִי בּוֹכֶיָה. מֵאֵי טַעמָא. בְּגִין
 דְּאִתִּיְהִיב רְשׁוֹ לְאַתֵּר דָּא לְשִׁלְטָאָה עַל יִשְׂרָאֵל,
 וְלַחֲרַבָּא בֵּי מַקְדָּשָׁא. וּבְגִין דְּאִתִּיְהִיב לֹון רְשׁוֹ
 לְשִׁלְטָאָה, כְּתִיב עַל אֱלֹהֵי אֲנִי בּוֹכֶיָה, רְזָא דְּמִלָּה עַל
 אֱלֹהֵי דָּא סְטָרָא דְּמִסְאָבָא דְּאִתִּיְהִיב לֹון רְשׁוֹ לְשִׁלְטָאָה.
 אֲנִי בּוֹכֶיָה דָּא רֹיחַ קוּדְשָׁא דְּאֶקְרִי אֲנִי.

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב (דברים כד) אֱלֹהֵי דְּבְרֵי הַבְּרִית. הַכִּי
 הוּא וְדֵאִי, דְּכָל אִינּוֹן לֹא מִתְקַיִימִין, אֶלָּא מִגּוֹ
 אֱלֹהֵי, דְּתַמְן כָּל לְוֹוֹטִין פְּמָה דְּאֻקִּימָנָא דְּאִיְהוּ אַרְוֵר,
 דְּכְתִיב (בראשית ג) אַרְוֵר אֶתְּהָ מִכָּל הַבְּהֵמָה. וּבְגִין כֶּף,
 אֶקְדִּים וְאָמַר אֱלֹהֵי, דְּקַיִימָא לְמָאן דְּעֵבַר דְּבְרֵי הַבְּרִית.
 (ויקרא כז) אֱלֹהֵי הַמְצוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יִי אֶת מֹשֶׁה, בְּגִין
 דְּפְקוּדֵיָא דְּאֻרִייתָא לְאַתְדַּכָּאָה בַּר נָשׁ, וְלֹא יִסְטִי

לְאוֹרְחָא דְאֵל, וְיִסְתַּמַּר מִתַּמָּן, וְיִתְפַּרֵּשׁ מִנִּיּוּהוּ.
 וְאִי תִימָא (בראשית ו) אֱלֹהִים תּוֹלְדוֹת נַח נַח. הֵכִי הוּא וְדֵאִי,
 דִּהָא נִפְק חָם, דֵּאִיהוּ אֲבִי כְנַעַן, (בראשית ט) וּכְתִיב
 אַרְוּר כְּנַעַן, וְאִיהוּ רִזָּא דָא דֵּאֱלֹהִים. וְעַל דָּא כָּל הַנִּי
 הַתּוֹכָא סוֹסְפִיתָא דִּדְהָבָא. וְאַהֲרֹן קָרִיב דִּדְהָבָא, דֵּאִיהוּ
 סֹטְרָא (אחרא) דִּילֵיהּ, דְּכֻלִּיל אִיהוּ בְּתוֹקְפָא דְאִשָּׁא, וְכֻלָּא
 חַד, וְסֹטְרָא דָא דִּדְהָבָא וְאִשָּׁא.
 וְרוּחַ מִסְאָבָא דֵּאֲשַׁתְּכַח תְּדִיר בְּמַדְבְּרָא, אֲשַׁכַּח אֲתָר
 בְּהַהוּא זְמָנָא לְאַתְתַּקְפָּא בֵּיהּ. וּמַה דִּהוּ יִשְׂרָאֵל
 דְּכִיּוּן, מִהַהוּא זוּהָמָא קַדְמָאָה, דֵּאֲטִיל בְּעֵלְמָא, וְגָרִים
 מוֹתָא לְכֻלָּא, כַּד קִיּוּמוּ עַל טוּרָא דְסִינַי, גָּרַם לֹון
 כְּמִלְקַדְמִין, לְסֹאבָא לֹון, וְלְאַתְתַּקְפָּא עֲלֵיּוּהוּ, וְגָרִים לֹון
 מוֹתָא, וְלְכָל עֵלְמָא, וְלְדַרְיָהוֹן בְּתַרְיָהוֹן, הֲדָא הוּא
 דְּכְתִיב, (תהלים פב) אֲנִי אֲמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וְגו'. אֲכַן
 כְּאָדָם תְּמוֹתוֹן וְגו'. (ע"ב) וּבְגִין כֵּן, אֲהֲרֹן אֲהַדָּר לְבַתֵּר
 לְאַתְדַּכָּאָה, בְּרִזָּא דִּמְהִימְנוּתָא עֲלָאָה, בְּאִינוּן שְׁבַעָה
 יוֹמִין קַדִּישִׁין, וְלְבַתֵּר לְאַתְדַּכָּאָה בְּעַגְלָא.
 וְתָא חֲזִי, בְּכֻלָּא בְּעָא אֲהֲרֹן לְאַתְדַּכָּאָה, דֵּאלוּ אִיהוּ לָא
 הוּא, לָא נִפְק עַגְלָא. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דֵּאֲהֲרֹן אִיהוּ
 (רפ"א ע"א) יְמִינָא. וְאִיהוּ תּוֹקְפָא דְשִׁמְשָׁא, וְדִדְהָבָא מְשִׁמְשָׁא.
 רוּחַ מִסְאָבָא נַחַת, וְאַתְכֻלִּיל תַּמָּן, וְאַסְתָּאבוּ יִשְׂרָאֵל,
 וְאַסְתָּאב אִיהוּ, עַד דֵּאֲתַדְּכוּ.

מֵאֵי טַעְמָא אִסְתָּאב. בְּגִין דְּנִפְק עֵגְלָה, דְּאִיהוּ מִסְטָרָא
 דְּשִׁמְאֵלָא, דְּאִיהוּ שׁוּר, וּמִימִינֵיהּ עֵגְלָה. וְאִיהוּ
 שִׁמְאֵלָא, כְּמָה דְּאִתְמַר, דְּכִתִּיב (דף רל"ז ע"א) (יחזקאל א) וּפְנֵי
 שׁוּר מִהַשְּׁמַאל לְאַרְבַּעַתָּן. וְאַהֲרֹן דְּאִיהוּ יְמִינָא, אֲתִכְלִיל
 בֵּיהּ שִׁמְאֵלָא, וְנִפְק עַל יְדֵיהּ. וְעַל דָּא, אֲתִיִּיהֵב לֵיהּ
 עֵגְלָה, כְּמָה דְּאִיהוּ גָרִים.

וּבְגִין כֶּף, כִּד הָאֵי רוּחָא מִסְאָבָא אֲתִתְקַף, וְשְׁלִיט
 כְּמִלְקָדְמִין עַל עֲלָמָא, דְּהָא בְּזִמְנָא דְּחָאבוּ
 יִשְׂרָאֵל, אֲמַשִּׁיכוּ עָלֵיהּ הֵהוּא יִצְרַר הָרַע כְּמִלְקָדְמִין. כִּד
 אֲתִדְכוּ יִשְׂרָאֵל, וּבְעוּ לְאֲתִדְכָּא, אֲצִטְרִיכוּ לְקָרְבָא
 שְׁעִיר, בְּגִין דְּשְׁעִיר אִיהוּ חוּלְקָא דְּהֵהוּא יִצְרַר הָרַע, הֵהוּא
 רוּחַ מִסְאָבָא כְּדִקְאֲמָרִין.

כְּתִיב (תהלים קו) וַיִּמְירוּ אֶת כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוּר אוֹכֵל
 עֵשֶׂב. מֵאֵי תַבְנִית שׁוּר. דָּא עֵגְלָה. שׁוּר מִסְטָרָא
 דְּשִׁמְאֵלָא, אֲהֲרֹן יְמִינָא, אֲתִכְלִיל שִׁמְאֵלָא בֵּיהּ,
 וְאֲתִתְקַף בֵּיהּ, וְנִפְק עַל יְדֵיהּ. תָּא חֲזִי, וַיִּמְירוּ אֶת
 כְּבוֹדָם, דָּא שְׁכִינְתָּא, דְּאֲזִלַת קַמֵּיהּ, וְאֲחֻלְפוּ לָהּ
 בְּדוּכְתָא מִסְאָבָא, אֵל אַחֲרָא. וּבְגִין כֶּף לָא אֲתַעְבֵּר
 זוּהָמָא דָּא מִעֲלָמָא, עַד הֵהוּא זִמְנָא דִּיעְבֵּר לֵיהּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מִעֲלָמָא, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ
 הַטּוֹמְאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ, וְהָא אוֹקִימְנָא.

כְּתִיב (שמות לב) **וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מִסֶּכֶה, וּכְתִיב וְאֲשַׁלְּיֶכְהוּ בְּאֵשׁ וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה, מִשְׁמַע דְּלֹא עֶבֶד לִיה, אִי הָכִי מֵאִי וַיַּעֲשֶׂהוּ. אֵלֹא וְדַאי פְּמָה דְּאוּקְיָמָנָא, דְּאֶלְמִלָּא אֶהְרֹן, לָא אֶתְתַּקַּף רוּחָא מְסֻאָבָא לְאֶתְפַּלְלָא בְּדַהְבָּא, אֲבָל כָּל תְּקוּנָא דְּאַצְטְרִיךְ, אֲשַׁכַּח לְאֶתְבְּנָאָה. (ס"א**

(לאתרונאָה)

תָּא חֲזִי, אִית מָאן דְּעֶבִיד חֲרָשִׁין וְאַצְלַח בִּידוּי. וְאִית מָאן דְּעֶבִיד לֹון פְּתַהוּא גְּוּוּנָא מִמֶּשׁ, וְלֹא אֲצַלַח בִּידוּי, דְּהָא לְעוּבְדִין אֵלִין גְּבֵרָא מְתַקְנָא אֲצְטְרִיךְ.

תָּא חֲזִי מִבְּלָעָם, דְּאִיהוּ הוּה מְתַקְנָא, לְאִינּוּן חֲרָשִׁין דִּילִיָּה, לְאַצְלַחָא בִּידוּי, בְּגִין דְּכְתִיב, (במדבר כד) וַיִּנָּאֵם הַגִּבֹּר שְׁתֵּם הָעֵין. שְׁתוּם הָעֵין, סְתוּם הָעֵין כִּלְא חַד. דְּחַד עֵינָא סְתִים תְּדִיר, וְחִיזוּ דְּעֵינּוּי לָא הוּה בְּאַרְח (ויקרא ס"ג ע"ב) מִיִּשְׂרָאֵל, מוּמָא הוּה בֵּיה בְּעֵינּוּי. כְּתִיב (ויקרא טז) וְשַׁלַּח בְּיַד אִישׁ עֵתִי, זָמִין בְּכֻלָּא, חֲזוּ דְּעֵינּוּי דְּלֹא יִתְכַּשֵּׁר. אֲבָל רוּחַ קוּדְשָׁא, מָאן דִּישְׁתַּמֵּשׁ בְּהַדְיָה מַה כְּתִיב, (ויקרא כא) כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב אִישׁ עוֹר אוֹ פֶּסֶחַ. וְהִכָּא, כִּלְא אֶתְקַן לְרוּחָא מְסֻאָבָא, לְמִיָּהֵב לִיה דּוּכְתָא לְשַׁלְטָאָה. אֲשַׁכַּח מְדַבְּרָא דְּאִיהוּ חָרוּב מְכֻלָּא, כְּמָה דְּכְתִיב, (דברים ח) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְגו', דְּמִתְמָן אִיהוּ שׁוֹלְטָנוּתָא דִּילִיָּה. אֲשַׁכַּח דְּהָבָא סְפוּקָא כְּדָקָא יְאוּת.

אֲשַׁכַּח אֶהָרֹן, לְאַתְתָּקֶפָא בְּיַמֵּינָא, וְלֹאֲתַכְלֵלָא בֵּיהּ. כְּדִין
אֲשָׁלִים דְּוֹכְתִּיהּ כְּדָקָא יְאוּת, וְנִפְיֵק וְאֲשַׁתְּלִים עֹבְדָא.

וּמְנַלְן דְּרוּחַ מְסַאבָא הוּהּ. דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת ל"ב) אֲנָא חֲטָא
הָעַם הַזֶּה הִנֵּה חֲטָאָה גְּדוֹלָה, דָּא רוּחַ מְסַאבָא, נַחֲשׁ

קְדַמָּאָה, כְּדָקָא מְרֵן בְּכַמָּה דְּוֹכְתִין. וּבְזַמְנָא דְּבַעַא אֶהָרֹן
לְאַתְדַּכָּאָה, אֶקְרִיב עַגְלָא, מִהֵהוּא סְטָרָא, לְמַעַבְדַּב בֵּיהּ

דִּינָא. בְּקְדַמִּיתָא עֶבֶד לִיהּ לְשַׁלְטָאָה, וְהִשְׁתָּא דִּיעֵבִיד
בֵּיהּ דִּינָא, לְאַכְפִּיָּיא לִיהּ, דְּהָא כִּד אֲתַעֲבִיד דִּינָא

בְּסְטָרָא דָא, אֲתַכְפִּיָּין כָּל אֵינֹון דְּשַׁלְטִין מְסֻטְרִיהּ.

תָּא חֲזִי, בְּמִצְרַיִם, בְּהֵהוּא סְטָרָא דְלָהוֹן כְּתִיב, (שְׁמוֹת י"ב)
אֵל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וְגו'. צְלִי אֲשׁ, בְּגִין דִּי־סִלְק

רִיחוּ נֹודֶף. רֵאשׁוּ עַל כְּרַעֲיוֹ, לְתַבְרָא לִיהּ וְלֹאֲכַפִּיָּיא
לִיהּ, וְכִדִּין כָּל אֵינֹון דְּאֲתִיָּין מְסֻטְרִיהּ לָא שַׁלְטִי. כְּגֹוּנָא

דָּא (בְּמַדְבַּר ט') פָּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה וְגו', בְּגִין לְאַכְפִּיָּיא כָּל
אֵינֹון סְטָרֵי מְסַאבָא, דְּלָא יִשְׁלְטוּן.

אֲמַר לִיהּ רַבִּי אַבָּא, וְהָא פָּרָה קְדִישָׁא אִיהִי, דְּכִיָּא
אִיהִי, וְאַמְאִי. אֲמַר לִיהּ הֲכִי הוּא, וְהָא אוּקְמוּהָ,

כְּלָלָא דְאַרְבַּע מַלְכוּוֹן הֵות. פָּרָה, כְּמָה דְאַתְ דָּאֲמַר (הוֹשַׁע ד')

כִּי כְּפָרָה סוֹרְרָה סָרַר יִשְׂרָאֵל. אֲדוּמָה, דָּא מַלְכוּת בְּבַל,
דְּכְתִיב, (דְּנִיָּאל ב') אַנְתָּ הוּא רִישָׁא דֵי דְהַבָּא. תְּמִימָה, דָּא
מַלְכוּת מְדִי. אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם, דָּא מַלְכוּת יוּן. (דְּאֵינֹון קְרִיבִין